

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36020258	IES Nº 1	A Estrada	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	2ª Lingua estranxeira - Portugués	1º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	17
4.2. Materiais e recursos didácticos	19
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	19
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	20
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	21
6. Medidas de atención á diversidade	21
7.1. Concreción dos elementos transversais	22
7.2. Actividades complementarias	23
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	24
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	26
9. Outros apartados	27

1. Introducción

Esta programación, en todos os seus aspectos, pero particularmente no referente a contidos mínimos impartidos e esixidos, a temporalizacións e a alternativas de avaliación e cálculo de cualificacións pode sufrir modificacións dependendo en cada caso das circunstancias xerais e mesmo particulares de cada momento e de cada alumno/a ou grupo de alumnado.

Nela, abordaremos as cuestións referidas á materia da Segunda Lingua Estranxeira: Lingua Portuguesa I, dado o marco xeral do centro e o marco normativo está desenvolvido nos seus respectivos epígrafes na Programación do Departamento de Lingua Galega para as materias de Lingua Galega e Literatura. En todo caso, destacamos de maneira breve as seguintes observacións:

- O IES Nº 1 da Estrada conta con alumnado procedente da zona rural, maioritariamente galegofalante. A el súmase unha porcentaxe baixa de alumnado da vila.

- Nos últimos cursos estase apreciando un descenso, lixeiro pero constante, no uso do galego no alumnado que chega ao centro, en sintonía coa desgaleguización xeralizada das novas xeracións no noso país. Con todo, o alumnado, tamén o instalado habitualmente en castelán, presenta polo xeral un bo dominio do idioma, aínda que moi ligado aos usos informais e orais.

- Crecente diversidade social, cultural e lingüística do alumnado debido á chegada de rapaces e rapazas de fóra de Galicia, mínima en comparación con outros centros de perfil máis urbano. Este alumnado está exento da materia de Lingua Galega e recibe apoio individualizado para favorecer un coñecemento progresivo nas linguas oficiais.

CONTEXTUALIZACIÓN DA MATERIA OPTATIVA

O DECRETO 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia, recolle no primeiro dos obxectivos da materia de Lingua Galega e Literatura que o currículo se orienta "ao recoñecemento da diversidade lingüística e dialectal da nosa contorna, de Galicia, de España e do mundo, particularmente do ámbito lusófono, co propósito de favorecer actitudes de aprecio a esta diversidade, e especialmente cara á lingua galega, combater prexuízos e estereotipos lingüísticos, tomar conciencia da situación da lingua propia de Galicia e estimular a reflexión interlingüística. Nun segundo grupo de obxectivos refírese á comprensión, produción e interacción oral e escrita, incorporando as formas de comunicación mediadas pola tecnoloxía que se desenvolven a través das TIC e atendendo aos diferentes ámbitos de comunicación: persoal, educativo, social e profesional".

Deste modo, a presenza desta materia no centro persegue:

- Introducir unha das linguas máis faladas no mundo, oficial en nove países e nos cinco continentes, e con arredor de 250 millóns de falantes, o que é sumamente importante porque dignifica e reforza a aprendizaxe do noso idioma, pode axudar a recuperar léxico e estruturas hoxe moi pouco empreguedas ou substituídas polas castelás e móstranos a grande utilidade e rendemento do noso idioma.

- Aproveitar a facilidade e rapidez con que o alumnado galego, e máis se é galegofalante, aprende portugués é tamén un aliciente para o seu estudo, e pode, cun esforzo e tempo menores ca noutros idiomas, conseguir coñecementos suficientes para obter os certificados oficiais (B1, B2), o que lles outorga unha valiosa vantaxe competitiva en moitas vertentes, nomeadamente na cultural, pero tamén na laboral e na económica.

No Curso 2023-24, impártese Lingua Portuguesa como materia optativa en:

- 1º ESO: 1 grupo de 12 alumnos/as.

- 2º ESO: 1 grupo de 5 alumnos/as.

- 3º ESO: 1 grupo de 12 alumnos/as.

- 4º ESO: 1 grupo de 6 alumnos/as.

A materia ofertouse por vez primeira no Curso 2020-2021 en 1º ESO e foise ampliando aos cursos superiores na medida en que foron avanzando de nivel os estudantes matriculados naquel primeiro ano, que son os que agora cursan 4º ESO.

A competencia comunicativa deste alumnado é alta de partida, tanto no aspecto lingüístico nos niveis sociolingüístico e pragmático pois ten como lingua habitual ou como lingua ambiental o galego. Trátase dun alumnado que comparte un ámbito sociolingüístico moi similar.

Dunha banda, o nivel alto na competencia lingüística débese á enorme proximidade entre galego e portugués (ortográfica, gramatical, lexical, semántica e fonolóxica). É evidente que deben salvar diferenzas no ámbito fonolóxico e tamén gramatical e lexical, pero moito menores que as dificultades que poden presentar alumnos e alumnas non instalados en lingua galega.

O alumnado que cursa a materia de 2ª lingua estranxeira optativa, portugués, por vez primeira en 1º ESO, xa cumpre coas destrezas e coñecementos básicos do nivel elemental recollido no MCERL, isto é, coñece os campos semánticos alí establecidos, as expresións do ámbito doméstico e cotiá, enunciados simples, nocións gramaticais comúns e identifica as diferenzas fonéticas máis importantes para, partindo dunhas pequenas indicacións, comezar a integralas

progresivamente. Polo tanto, consideramos que acada os estándares de aprendizaxe establecidos para 1º ESO antes de finalizar o curso.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender o sentido xeral e información relevante e predicible en textos sinxelos e ben estruturados, en lingua estándar relativos a experiencias e a coñecementos propios da súa idade e do nivel escolar, e facendo uso de estratexias como a inferencia de significados, para responder a necesidades comunicativas concretas.	2-3	1-2	1	1	5			2
OBX2 - Producir textos de extensión media, sinxelos e cunha organización clara, usando estratexias tales como a planificación, a compensación ou a autorreparación, para expresar de forma adecuada e coherente mensaxes que respondan a propósitos comunicativos cotiáns.	1	1-2	1	2	5		1	3
OBX3 - Interactuar con outras persoas usando expresións sinxelas, recorrendo a estratexias de cooperación e empregando recursos analóxicos e dixitais, para responder a necesidades inmediatas do seu interese en intercambios comunicativos respectuosos coas normas de cortesía.	5	1-2	1		3	3		
OBX4 - Mediar entre distintas linguas, usando estratexias e coñecementos sinxelos orientados a explicar conceptos simples, resumir ou simplificar mensaxes, para transmitir información de maneira eficaz, clara e responsable.	5	1-2-3	1		1-3			1
OBX5 - Recoñecer, ampliar e usar os repertorios lingüísticos persoais entre distintas linguas, reflexionando sobre o seu funcionamento e identificando as estratexias e coñecementos propios, para mellorar a resposta a necesidades comunicativas concretas en situacións coñecidas.		2	1	2	1-5			
OBX6 - Valorar criticamente e adecuarse á diversidade lingüística, cultural e artística a partir da lingua estranxeira, identificando e compartindo as semellanzas e as diferenzas entre linguas e culturas, para actuar de forma empática e respectuosa en situacións interculturais.	5	3			1-3	3		1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Eu sou... e vou à escola	Unidade inicial do curso onde se van dar os seguintes contidos: - O alfabeto e as vogais - Apresentações, cumprimentos e despedidas - Afirmación e negación - Pronome persoal suxeito - Verbo "ser" no presente - Artigos e contrações - Verbos regulares em presente - Dias da semana e meses - Interação básica diária no centro docente - Expressões orais breves na sala de aula - Léxico da escola - Verbo "ter" no presente - Verbos na 3ª persoa do plural - Expressão da cantidade: singular/plural - Numerais cardinais (1-30) - Relações temporais (antes, agora, depois) - Interculturalidade 1: São Martinho e Natal em Portugal - Interculturalidade 2: Sensibilização sobre a violencia no namoro.	30	27	X		
2	A minha família e a minha casa	Unidade centrada nas relacións familiares e na vivenda, así como nas rotinas diarias. Vanse ver os seguintes aspectos: - Léxico das relacións de parentesco e da casa - Actividades básicas da vida diária e as rotinas - Verbo "estar" no presente - As preposições "de" e "em" - Os possessivos - As horas - Os sons "b" e "v" - Pronúncia de algúmas sibilantes - As cores básicas - As comparacións - Algúns verbos irregulares no presente - Números ordinais (1º - 20º) - Descrición do lugar onde se mora - Interculturalidade 3: Carnaval e Páscoa em Portugal	30	19		X	
3	Vamos às compras: supermercados e lojas	Unidade dedicada ás interaccións comerciais básicas, na que se van tratar os seguintes contidos: - Vocabulário dos alimentos e as refeições - Números cardinais (40-200)	40	24			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	Vamos às compras: supermercados e lojas	<ul style="list-style-type: none"> - Os sons sibilantes 2 - Verbos com ortografía irregular - Preposições para empregar com as datas - Os demonstrativos - Vocabulário do corpo humano, roupas e acessórios - Ampliamos as cores e os números cardinais - Descrição da roupa falando de cores e padrões - Interação básica nas lojas - Os interrogativos - A expressão do futuro - Alguns verbos irregulares no presente - As vogais nasais - Interculturalidade 4: 25 de abril, Día da Lingua Portuguesa, Día de Camões e as comunidades lusófonas. 	40	24			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Eu sou... e vou à escola	27

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer o sentido global moi evidente e as informacións específicas máis elementais de textos orais, escritos e multimodais breves e elementais sobre temas frecuentes e cotiáns de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma facilmente comprensible, moi clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	Comprende o sentido global de textos orais e escritos breves e elementais sobre temas cotiáns próximos á súa experiencia, expresados en lingua estándar.	PE	25
CA1.5 - Redactar textos curtos e moi elementais a partir de modelos moi sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	Redacta textos curtos moi elementais sobre aspectos persoais e do ámbito escolar cunha presentación adecuada e minimamente intelixibles en portugués.		
CA1.7 - Aplicar de forma guiada coñecementos estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa.	Aplica coñecementos e estratexias básicas para producir textos (planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) segundo o aprendido na clase.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Utilizar adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosar respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.	Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosa respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.		
CA1.2 - Usar de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes de textos moi elementais: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, recursos ás imaxes, títulos e outras informacións visuais moi evidentes, e uso dos coñecementos previos sobre a situación, que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e utilizando as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas do seu repertorio lingüístico.	Resolve a comprensión mínima dunha información esencial en diferentes soportes con axudas verbais e non verbais no día a día na aula.		
CA1.3 - Comprender descrições, narracións, instrucións moi elementais formuladas a través de diversos soportes de xeito moi simple, sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas moi básicos previamente traballados, e, no caso da posibilidade de interacción oral, se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito cun ritmo moi pausado e articulando moi claramente.	Comprende a información básica de textos orais e escritos sobre cuestións persoais e do ámbito escolar tendo posibilidade de ler e escoitar varias veces.		
CA1.4 - Producir oralmente textos curtos moi elementais a partir de modelos sinxelos e moi básicos, sobre temas moi cotiáns prestando atención á articulación, ao ritmo, á acentuación e á entoación para facer o texto intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia.	Produce oralmente textos curtos moi elementais e intelixibles, aínda que poida ter erros de pronuncia, a partir de modelos sinxelos sobre aspectos persoais e/ou do ámbito escolar.	TI	75
CA1.6 - Completar formularios e documentos moi elementais nos que se solicite de maneira evidente información persoal moi básica, en soporte tanto impreso como dixital.	Completa formularios e documentos moi elementais nos que se solicite de maneira evidente información persoal moi básica, en soporte impreso.		
CA1.8 - Pronunciar de xeito intelixible, mesmo cometendo algúns erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.	Le de xeito intelixible, mesmo comentendo algúns erros de pronuncia, un texto adecuado ao nivel e aos temas estudados e tendo como modelo unha gravación.		
CA1.9 - Participar en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.	Participa en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.10 - Interactuar de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.	Interactúa de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.		
CA1.11 - Comprender preguntas elementais e dar e comprender información sinxela relativas á información persoal moi básica (nome, idade, domicilio etc.), así como instrucións e peticións simples relativas ao ámbito escolar.	Comprende preguntas elementais e dar e comprender información sinxela relativas á información persoal moi básica (nome, idade, domicilio etc.), así como instrucións e peticións simples relativas ao ámbito escolar.		
CA1.13 - Amosar unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender, considerando o erro como fonte de aprendizaxe.	Amosa unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender.		
CA2.2 - Aplicar de forma guiada estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando recursos e apoios físicos ou dixitais en función das necesidades de cada momento.	Aplica estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando diferentes tipos de recursos e apoios.		
CA2.3 - Comparar e contrastar as similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.	Repara nas similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.		
CA2.4 - Utilizar e diferenciar de forma progresivamente autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, co apoio doutros participantes e de soportes analóxicos e dixitais, valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Utiliza de forma autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, con diferentes apoios.		
CA2.5 - Identificar os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, recoñecendo e valorando estratexias de logro propias e alleas; reproducindo aqueles aspectos que axudan a mellorar, facéndoos explícitos e compartíndoos con outros participantes.	Identifica os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, reparando nos aspectos a mellorar e compartíndoos con outros participantes.		
CA3.2 - Aceptar e respectar a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosando interese por comprender elementos culturais, como formas de vida, hábitos, horarios etc., e lingüísticos.	Acepta e respecta a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosa interese por comprender elementos culturais e lingüísticos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Curiosidade e interese por coñecer outras linguas e culturas. Actitude reflexiva ante o erro como parte integrante do proceso de aprendizaxe. - Uso das estratexias básicas para a comprensión e a produción de textos orais, escritos e multimodais moi breves, elementais e contextualizados.

Contidos

- Utilización dos coñecementos, destrezas e actitudes que permiten levar a cabo actividades de mediación en situacións moi elementais da vida cotiá (identificar unha persoa, transmitir unha listaxe de ítems do léxico aprendido).
- Funcións comunicativas elementais adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: saúdos básicos habituais, despedidas e presentacións; identificar características moi elementais de persoas, obxectos e lugares; preguntar e dar respostas concretas sobre cuestións moi básicas cotiás; expresar a cantidade, situar no espazo e secuenciar o presente (horarios e momentos do día).
- Uso de modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais, escritos e multimodais, breves e moi sinxelos (felicitacións, notas, listaxes ou avisos).
- Utilización de unidades lingüísticas elementais e significados asociados a elas tales como expresión da entidade (persoas e obxectos) e as súas propiedades (existencia, inexistencia), cantidade e número, e formas elementais de afirmación, exclamación, negación e interrogación.
- Utilización de léxico elemental e de interese para o alumnado relativo a relacións interpersoais elementais e próximas, vivenda e fogar, lugares e contornas próximas.
- Utilización e recoñecemento de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas vocálicos, sons e fonemas consonánticos, identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns.
- Utilización e recoñecemento de patróns gráficos e convencións ortográficas elementais: uso das normas elementais de ortografía da palabra, uso adecuado da ortografía da oración (coma, punto e coma), identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns.
- Utilización de convencións e estratexias conversacionais moi elementais, en formato síncrono ou asíncrono, para iniciar e terminar a comunicación, tomar a palabra etc.
- Uso de recursos para a aprendizaxe e estratexias de uso común de procura guiada e selección de información como dicionarios, recursos dixitais (tradutores, conxugadores...) e informáticos (correctores ortográficos).
- Utilización de ferramentas analóxicas e dixitais básicas de uso común para a comprensión, produción e coprodución oral, escrita e multimodal; e plataformas virtuais de interacción e colaboración educativa.
- Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias elementais (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas léxico, morfosintaxe, patróns sonoros etc.).
- Uso de estratexias e ferramentas de uso elemental, analóxicas e dixitais, para a autoavaliación e a coavaliación.
- Manexo de expresións e léxico específico de uso común para referirse aos usos da lingua e comprendelos, e as ferramentas de comunicación e aprendizaxe (metalinguaxe).
- Comparación entre linguas a partir de elementos da lingua estranxeira e outras linguas, para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.
- Interese na participación en intercambios comunicativos planificados, a través de diferentes medios, con estudantes da lingua estranxeira.
- Utilización de estratexias básicas de uso común para entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos.
- Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o propio.
- Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.
- Sensibilidade ante usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.

UD	Título da UD	Duración
2	A minha familia e a minha casa	19

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer o sentido global moi evidente e as informacións específicas máis elementais de textos orais, escritos e multimodais breves e elementais sobre temas frecuentes e cotiáns de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma facilmente comprensible, moi clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	Comprende o sentido global de textos orais e escritos breves e elementais sobre temas cotiáns próximos á súa experiencia, expresados en lingua estándar.	PE	26
CA1.3 - Comprender descrições, narracións, instrucións moi elementais formuladas a través de diversos soportes de xeito moi simple, sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas moi básicos previamente traballados, e, no caso da posibilidade de interacción oral, se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito cun ritmo moi pausado e articulando moi claramente.	Comprende a información básica de textos orais e escritos sobre aspectos da familia, rutinas diarias e vivenda, tendo posibilidade de ler e escoitar varias veces.		
CA1.5 - Redactar textos curtos e moi elementais a partir de modelos moi sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	Redacta textos curtos moi elementais sobre a súa familia, as súas rutinas diarias e describe minimamente a súa casa. Todo isto cunha presentación adecuada e intelixible en portugués.		
CA1.7 - Aplicar de forma guiada coñecementos estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa.	Aplica coñecementos e estratexias básicas para producir textos (planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) segundo o aprendido na clase.	TI	74
CA1.2 - Usar de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes de textos moi elementais: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, recursos ás imaxes, títulos e outras informacións visuais moi evidentes, e uso dos coñecementos previos sobre a situación, que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e utilizando as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas do seu repertorio lingüístico.	Resolve a comprensión mínima dunha información esencial en diferentes soportes con axudas verbais e non verbais no día a día na aula.		
CA1.4 - Producir oralmente textos curtos moi elementais a partir de modelos sinxelos e moi básicos, sobre temas moi cotiáns prestando atención á articulación, ao ritmo, á acentuación e á entoación para facer o texto intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia.	Produce oralmente textos curtos moi elementais e intelixibles, aínda que poida ter erros de pronuncia, a partir de modelos sinxelos sobre as súas rutinas diarias, a súa familia e o lugar onde viven (a súa casa).		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.8 - Pronunciar de xeito intelixible, mesmo cometendo algúns erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.	Le de xeito intelixible, mesmo comentendo algúns erros de pronuncia, un texto adecuado ao nivel e aos temas estudados e tendo como modelo unha gravación.		
CA1.9 - Participar en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.	Participa en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.		
CA1.10 - Interactuar de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.	Interactúa de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.		
CA1.12 - Utilizar estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados, compensando as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.	Utiliza estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados, compensando as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.		
CA1.13 - Amosar unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender, considerando o erro como fonte de aprendizaxe.	Amosa unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender.		
CA2.1 - Transmitirlles a terceiras persoas información moi simple e previsible, de interese inmediato, de palabras e de textos moi curtos e moi simples como sinais, paneis de información, palabras de menús, prezos, horarios etc., mostrando respecto e empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.	Transmítelles a terceiras persoas información moi simple e previsible, de interese inmediato, de palabras e de textos moi curtos e moi simples como prezos, horarios etc., mostrando respecto e empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.		
CA2.2 - Aplicar de forma guiada estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando recursos e apoios físicos ou dixitais en función das necesidades de cada momento.	Aplica estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando diferentes tipos de recursos e apoios segundo as necesidades de cada momento.		
CA2.3 - Comparar e contrastar as similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.	Repara nas similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.		
CA2.4 - Utilizar e diferenciar de forma progresivamente autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, co apoio doutros participantes e de soportes analóxicos e dixitais, valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Utiliza de forma autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, con diferentes apoios.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Identificar os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, recoñecendo e valorando estratexias de logro propias e alleas; reproducindo aqueles aspectos que axudan a mellorar, facéndoos explícitos e compartíndoos con outros participantes.	Identifica os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, reparando nos aspectos a mellorar e compartíndoos con outros participantes.		
CA2.6 - Explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados, tomando en consideración o coñecemento do mundo e os coñecementos e as experiencias noutras linguas.	Dá hipóteses de significados, tomando en consideración o coñecemento do mundo e os coñecementos e as experiencias noutras linguas.		
CA3.1 - Recoñecer estereotipos, rexeitando aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e cultuais, e utilizar, de forma guiada, estratexias para explicar e comprender a diversidade lingüística, cultural e artística.	Recoñece estereotipos, rexeitando aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e cultuais.		
CA3.2 - Aceptar e respectar a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosando interese por comprender elementos culturais, como formas de vida, hábitos, horarios etc., e lingüísticos.	Acepta e respecta a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal e amosa interese por comprender elementos culturais e lingüísticos.		
CA3.4 - Utilizar adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosar respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.	Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosa respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Uso das estratexias básicas para a comprensión e a produción de textos orais, escritos e multimodais moi breves, elementais e contextualizados. - Utilización dos coñecementos, destrezas e actitudes que permiten levar a cabo actividades de mediación en situacións moi elementais da vida cotiá (identificar unha persoa, transmitir unha listaxe de ítems do léxico aprendido). - Funcións comunicativas elementais adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: saúdos básicos habituais, despedidas e presentacións; identificar características moi elementais de persoas, obxectos e lugares; preguntar e dar respostas concretas sobre cuestións moi básicas cotiás; expresar a cantidade, situar no espazo e secuenciar o presente (horarios e momentos do día). - Uso de modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais, escritos e multimodais, breves e moi sinxelos (felicitacións, notas, listaxes ou avisos). - Utilización de léxico elemental e de interese para o alumnado relativo a relacións interpersoais elementais e próximas, vivenda e fogar, lugares e contornas próximas. - Utilización e recoñecemento de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas vocálicos, sons e fonemas consonánticos, identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns. - Utilización e recoñecemento de patróns gráficos e convencións ortográficas elementais: uso das normas

Contidos

- elementais de ortografía da palabra, uso adecuado da ortografía da oración (coma, punto e coma), identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns.
- Utilización de convencións e estratexias conversacionais moi elementais, en formato síncrono ou asíncrono, para iniciar e terminar a comunicación, tomar a palabra etc.
- Respecto da propiedade intelectual e dereitos de autor sobre as fontes consultadas e contidos utilizados.
- Utilización de ferramentas analóxicas e dixitais básicas de uso común para a comprensión, produción e coprodución oral, escrita e multimodal; e plataformas virtuais de interacción e colaboración educativa.
- Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos elementais de locucións básicas, para elaborar os propios textos.
- Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias elementais (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas léxico, morfosintaxe, patróns sonoros etc.¿).
- Uso de estratexias e ferramentas de uso elemental, analóxicas e dixitais, para a autoavaliación e a coavaliación.
- Manexo de expresións e léxico específico de uso común para referirse aos usos da lingua e comprendelos, e as ferramentas de comunicación e aprendizaxe (metalinguaxe).
- Comparación entre linguas a partir de elementos da lingua estranxeira e outras linguas, para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.
- Consideración da lingua estranxeira como medio de comunicación e relación con persoas doutros países, e como medio para coñecer culturas e modos de vida diferentes.
- Interese na participación en intercambios comunicativos planificados, a través de diferentes medios, con estudantes da lingua estranxeira.
- Utilización de estratexias básicas de uso común para entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos.
- Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o propio.
- Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.
- Sensibilidade ante usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.

UD	Título da UD	Duración
3	Vamos às compras: supermercados e lojas	24

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer o sentido global moi evidente e as informacións específicas máis elementais de textos orais, escritos e multimodais breves e elementais sobre temas frecuentes e cotiáns de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma facilmente comprensible, moi clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	Comprende o sentido global de textos orais e escritos breves e elementais sobre temas cotiáns próximos á súa experiencia, expresados en lingua estándar.	PE	28

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Comprender descrições, narracións, instrucións moi elementais formuladas a través de diversos soportes de xeito moi simple, sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas moi básicos previamente traballados, e, no caso da posibilidade de interacción oral, se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito cun ritmo moi pausado e articulando moi claramente.	Comprende a información básica de textos orais e escritos sobre aspectos da familia, rutinas diarias e vivenda, tendo posibilidade de ler e escoitar varias veces.		
CA1.5 - Redactar textos curtos e moi elementais a partir de modelos moi sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	Redacta textos curtos moi elementais sobre a súa familia, as súas rutinas diarias e describe minimamente a súa casa. Todo isto cunha presentación adecuada e intelixible en portugués		
CA1.7 - Aplicar de forma guiada coñecementos estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa.	Aplica coñecementos e estratexias básicas para producir textos (planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) segundo o aprendido na clase.		
CA1.12 - Utilizar estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados, compensando as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.	Utiliza estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados, compensando as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.		
CA1.2 - Usar de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes de textos moi elementais: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, recursos ás imaxes, títulos e outras informacións visuais moi evidentes, e uso dos coñecementos previos sobre a situación, que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e utilizando as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas do seu repertorio lingüístico.	Resolve a comprensión mínima dunha información esencial en diferentes soportes con axudas verbais e non verbais no día a día na aula.		
CA1.4 - Producir oralmente textos curtos moi elementais a partir de modelos sinxelos e moi básicos, sobre temas moi cotiáns prestando atención á articulación, ao ritmo, á acentuación e á entoación para facer o texto intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia.	Produce oralmente textos curtos moi elementais e intelixibles, aínda que poida ter erros de pronuncia, a partir de modelos sinxelos sobre as súas rutinas diarias, a súa familia e o lugar onde viven (a súa casa).	TI	72
CA1.8 - Pronunciar de xeito intelixible, mesmo cometendo algúns erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.	Le de xeito intelixible, mesmo comentendo algúns erros de pronuncia, un texto adecuado ao nivel e aos temas estudados e tendo como modelo unha gravación.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.9 - Participar en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.	Participa en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.		
CA1.10 - Interactuar de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.	Interactúa de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.		
CA1.13 - Amosar unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender, considerando o erro como fonte de aprendizaxe.	Amosa unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender.		
CA2.1 - Transmitirlles a terceiras persoas información moi simple e previsible, de interese inmediato, de palabras e de textos moi curtos e moi simples como sinais, paneis de información, palabras de menús, prezos, horarios etc., mostrando respecto e empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.	Transmítelles a terceiras persoas información moi simple e previsible, de interese inmediato, de palabras e de textos moi curtos e moi simples como prezos, horarios etc., mostrando respecto e empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.		
CA2.2 - Aplicar de forma guiada estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando recursos e apoios físicos ou dixitais en función das necesidades de cada momento.	Aplica estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando diferentes tipos de recursos e apoios segundo as necesidades de cada momento.		
CA2.3 - Comparar e contrastar as similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.	Repara nas similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.		
CA2.4 - Utilizar e diferenciar de forma progresivamente autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, co apoio doutros participantes e de soportes analóxicos e dixitais, valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Utiliza de forma autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, con diferentes apoios.		
CA2.5 - Identificar os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, recoñecendo e valorando estratexias de logro propias e alleas; reproducindo aqueles aspectos que axudan a mellorar, facéndoos explícitos e compartíndoos con outros participantes.	Identifica os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, reparando nos aspectos a mellorar e compartíndoos con outros participantes.		
CA2.6 - Explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados, tomando en consideración o coñecemento do mundo e os coñecementos e as experiencias noutras linguas.	Dá hipóteses de significados, tomando en consideración o coñecemento do mundo e os coñecementos e as experiencias noutras linguas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Recoñecer estereotipos, rexeitando aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e culturais, e utilizar, de forma guiada, estratexias para explicar e comprender a diversidade lingüística, cultural e artística.	Recoñece estereotipos, rexeitando aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e culturais.		
CA3.2 - Aceptar e respectar a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosando interese por comprender elementos culturais, como formas de vida, hábitos, horarios etc., e lingüísticos.	Acepta e respecta a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal e amosa interese por comprender elementos culturais e lingüísticos.		
CA3.3 - Participar en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais e valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Participa en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais e valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.		
CA3.4 - Utilizar adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosar respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.	Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosa respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Curiosidade e interese por coñecer outras linguas e culturas. Actitude reflexiva ante o erro como parte integrante do proceso de aprendizaxe. - Uso das estratexias básicas para a comprensión e a produción de textos orais, escritos e multimodais moi breves, elementais e contextualizados. - Utilización dos coñecementos, destrezas e actitudes que permiten levar a cabo actividades de mediación en situacións moi elementais da vida cotiá (identificar unha persoa, transmitir unha listaxe de ítems do léxico aprendido). - Funcións comunicativas elementais adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: saúdos básicos habituais, despedidas e presentacións; identificar características moi elementais de persoas, obxectos e lugares; preguntar e dar respostas concretas sobre cuestións moi básicas cotiás; expresar a cantidade, situar no espazo e secuenciar o presente (horarios e momentos do día). - Uso de modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais, escritos e multimodais, breves e moi sinxelos (felicitacións, notas, listaxes ou avisos). - Utilización de léxico elemental e de interese para o alumnado relativo a relacións interpersoais elementais e próximas, vivenda e fogar, lugares e contornas próximas. - Utilización e recoñecemento de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas vocálicos, sons e fonemas consonánticos, identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns. - Utilización e recoñecemento de patróns gráficos e convencións ortográficas elementais: uso das normas elementais de ortografía da palabra, uso adecuado da ortografía da oración (coma, punto e coma), identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns.

Contidos

- Utilización de convencións e estratexias conversacionais moi elementais, en formato síncrono ou asíncrono, para iniciar e terminar a comunicación, tomar a palabra etc.
- Respecto da propiedade intelectual e dereitos de autor sobre as fontes consultadas e contidos utilizados.
- Utilización de ferramentas analóxicas e dixitais básicas de uso común para a comprensión, produción e coprodución oral, escrita e multimodal; e plataformas virtuais de interacción e colaboración educativa.
- Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos elementais de locucións básicas, para elaborar os propios textos.
- Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias elementais (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas léxico, morfosintaxe, patróns sonoros etc.).
- Uso de estratexias e ferramentas de uso elemental, analóxicas e dixitais, para a autoavaliación e a coavaliación.
- Manexo de expresións e léxico específico de uso común para referirse aos usos da lingua e comprendelos, e as ferramentas de comunicación e aprendizaxe (metalinguaxe).
- Comparación entre linguas a partir de elementos da lingua estranxeira e outras linguas, para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.
- Consideración da lingua estranxeira como medio de comunicación e relación con persoas doutros países, e como medio para coñecer culturas e modos de vida diferentes.
- Interese na participación en intercambios comunicativos planificados, a través de diferentes medios, con estudantes da lingua estranxeira.
- Interese por coñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos elementais relativos aos costumes, á vida cotiá (comida, hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas) e ás relacións interpersoais básicas en países onde se fala a lingua estranxeira.
- Utilización de estratexias básicas de uso común para entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos.
- Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o propio.
- Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.
- Sensibilidade ante usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.

4.1. Concrecións metodolóxicas

O achegamento a unha segunda lingua estranxeira como é o portugués para o alumnado galego require unhas concrecións metodolóxicas moi específicas e que se deben ir adaptando a cada grupo-aula. Nesta materia, aínda que non é a primeira vez que a cursan, aplícase o principio básico para o organización e tratamento de contidos baseado en que o que se aprende depende fundamentalmente do xa aprendido (coñecementos previos), e ademais quen aprende constrúe o significado do aprendido a partir da propia experiencia.

Nas diferentes unidades didácticas intégranse contidos dos diferentes bloques e, polo tanto, en cada unha delas vanse aplicar diferentes metodoloxías que van desde as exposicións e explicacións máis tradicionais e necesarias para facer comprender determinados contidos, a outras máis indagatorias e dedutivas para que o alumnado acade coñecementos, pasando por aquelas máis activas e participativas en actividades de produción tanto oral como escrita.

O profesorado vai buscar sempre actuar como guía e mediador para facilitar a construción da aprendizaxe das competencias comunicativas e sempre se tenderá a:

- Fomentar a participación e reflexión sobre o proceso de aprendizaxe, este ano especialmente individual mais ca grupal.
- Comprobar a aprendizaxe noutros contextos diferentes ao utilizado na aula.
- Relacionar os saberes aprendidos nas diferentes materias.

Tamén se proporán preguntas que supoñan un revulsivo para as/os estudantes e que incrementen a súa atención por

medio da interacción co/a docente. É moi relevante para o profesor/a a premisa de ensinar a aprender, segundo a cal a aprendizaxe é un proceso que se desenvolve ao longo da vida, por iso, correspóndelle á/ao docente ir dotando o seu alumnado dunha progresiva autonomía que lle permita "aprender a aprender", a buscaren por si mesmos a información que teñen ao seu alcance para que o día de mañá saiban desenvolverse.

Por outra banda, é preciso sinalar que sería moi efectivo crear unha liña metodolóxica común entre o profesorado da materia de Portugués e o resto dos membros do departamento de Lingua Galega ao longo de toda a etapa. Así mesmo, habería que avanzar no Tratamento Integrado de Linguas co resto de Departamentos lingüísticos.

LIÑAS METODOLÓXICAS

O principal propósito que se procura é activar e mellorar a competencia comunicativa en lingua portuguesa ao tempo que se reforza a a competencia en lingua galega. Por tanto, analizaranse e comentaranse todos os contidos lingüísticos teóricos que permitan mellorar na práctica a devandita competencia, e realizaranse actividades encamiñadas a conseguir uns contidos que teñan relación e influencia directa no uso real de ambas linguas, no caso da galega reforzando o seu uso formal. Sabemos que o desenvolvemento intelectual pode ser acelerado mediante o emprego de determinadas estratexias didácticas; por iso, a metodoloxía de ensino en Portugués tratará de ser o máis activa posible, para mellorar os vínculos entre o alumnado e mesmo que favoreza as relacións interculturais, por suposto incluíndo na mesma liña a ensinanza por competencias. Tratarase, na medida do posible, de atender os diferentes ritmos para que todo o alumnado de cada grupo vaia adquirindo os coñecementos básicos.

Outra cuestión para ter en conta é o traballo da oralidade, pois como esta materia ten relación directa coa de Lingua Galega e Literatura e consideramos que ten que servir tamén como apoio para ela, cómpre reforzar a oralidade tamén en Portugués para que lle poida servir de axuda a un alumnado que asocia, maiormente, a lingua galega cos ámbitos coloquiais e informais. Así, tanto cuestións fonéticas coincidentes, como o léxico ou elementos da morfosintaxe que son coincidentes explícanse baixo o paraugas dun tratamento integrado das linguas, sinalando aquilo que é común e diferente.

LIÑAS DE ACTUACIÓN NO PROCESO DE ENSINO E APRENDIZAXE

- Uso de distintos métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, favorezan a capacidade de aprender por si mesmos e que o capaciten para acceder á formación superior ou ao futuro profesional de forma competente. Deseño de proxectos significativos para o alumnado, baseados en contextos recoñecibles, que teñan en conta, se for posible, as súas vivencias particulares e o reforzo do seu compromiso co desenvolvemento sostible, a defensa dos dereitos humanos e a convivencia igualitaria, inclusiva, pacífica e democrática.
- Traballo cooperativo, coa proposta de tarefas nas que o alumnado debe regular a súa conduta e a súa capacidade para se relacionar cos demais, estimulando o respecto crítico a outros puntos de vista, o recoñecemento dos propios valores e limitacións, a adaptación ás necesidades colectivas, a asunción de responsabilidades e o respecto ás normas acordadas.
- Atención á diversidade, con atención individualizada dentro das posibilidades do grupo, na prevención das dificultades de aprendizaxe, con tarefas de ampliación para aquel alumnado que precise afondar máis nos contidos.
- Uso de estratexias para traballar transversalmente a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital, o fomento da creatividade, do espírito científico e do emprendemento. A adquisición destas destrezas pode acadarse a través da lectura de distintos tipos de textos, da súa comprensión e da reflexión arredor deles.
- Desenvolvemento gradual e progresivo dos obxectivos e dos contidos de maneira que, alén de incrementar a dificultade dos procesos e situacións comunicativas, tamén se vaian adquirindo habilidades máis complexas que propicien a aprendizaxe individual e autónoma.
- Potenciación da reflexión interlingüística, centrada especialmente na lingua galega e portuguesa. Buscamos a intercomunicación nos dous idiomas con actividades que favorezan a adquisición doutras habilidades que, como a mediación, poden resultar moi útiles na futura traxectoria profesional da mocidade galega. Con este fin, os centros educativos, a través do profesorado de Lingua Galega, o equipo de dinamización da lingua galega, a biblioteca ou outros departamentos así como a través de programas internacionais, poderán promover actuacións que, de xeito presencial ou virtual, propicien os intercambios lingüísticos entre o alumnado galego e lusófono (encontros, concursos, festivais...).
- Traballo interdisciplinar e a coordinación con outros departamentos e equipos do centro, especialmente co equipo de dinamización da lingua galega e o equipo de biblioteca como mellor vía para promover actuacións tanto de xeito presencial como virtual: saídas didácticas, exposicións, espectáculos...

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Curso de Lingua Portuguesa 1º ESO na Aula Virtual do centro. Material elaborado en exelearning para cada unha das unidades didácticas polas profesoras M ^a Dolores Calo García e Valentina Formoso Gosende, durante uma licença por fomação da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional no curso 2018-2019.
VV. AA, Na crista da onda 1, Livro do alunado + CD audio 1 (A1), Lisboa: LIDEL (2018).
Dicionário on-line Priberam: dicionario.priberam.org/
Dicionário Infopédia da Porto Editora: https://www.infopedia.pt/
Dicionário Estraviz: https://estraviz.org/
Bernal, Diego et alii (2019), Dicionário Visual Através. Santiago: Agal (2019).

Para cada unidade didáctica contamos con material de apoio elaborado na ferramenta Exelarning consistentes nun compendio de "Apontamentos gramaticais", que visan todas as categorías gramaticais, así como recursos fonéticos, sociocomunicativos e ortográficos; e de "Exercícios gramaticais", creados para aplicar e exercitar de forma interactiva e autoavaliabile a teoría dos "Apontamentos gramaticais".

Así mesmo vanse empregar ademais os seguintes materiais e recursos didácticos:

- 1- Materiais de audio para potenciar a comprensión de textos orais (en CD ou arquivos de mp3).
- 2- Materiais audiovisuais (vídeos) para potenciar a comprensión da oralidade e a competencia sociocultural. Tamén a comprensión escrita cando os vídeos teñen subtítulos.
 - a . Vídeos musicados publicados na internet (Youtube, Spotify...).
 - b . Series de animación adaptados ao nivel.
 - c . Filmes en DVD e accesibles na rede, especialmente na canle pública RTP (RTP Series).
- 3- Textos literarios: contos e relatos do ámbito da literatura infantil e xuvenil, fragmentos de obras clásicas portuguesas e universais (adaptados, de lectura fácil), etc. tanto en papel como en pdf.
- 4.- Libros informativos emprestados polo profesorado e da sección de lingua portuguesa da biblioteca escolar, que se está a ampliar ano a ano con novas compras.
- 5- Sitios web e redes sociais para manexar textos escritos e orais de carácter xeral ou máis específico adaptados aos seus intereses e motivacións.
- 6- Revistas e outras publicacións (folletos, fancines, etc.) de diferentes temáticas (cociña, deportes, moda, de tipo comercial...) para que lean textos apoiados en imaxes.
- 7- Material orixinal e copias de textos reais ou simulados, en papel ou formato dixital, que sirvan de mostra de: notas breves, postais, cartas informais, menús, listas de prezos...
- 7- Fotocopias con exercicios específicos para aqueles contidos sintáctico-discursivos que sexa preciso traballar á marxe das actividades comunicativas.
- 8- Xogos (storycubs, dominós, bingos, xogos de mesa, quizz, kahoots...) de temática lingüística e cultural de elaboración propia ou allea.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial deseñouse en 1º ESO como unha primeira aproximación ao portugués desde o punto de vista escrito e oral. Avaliamos non só a capacidade bilingüe do alumnado, para ver como, a partir do galego, comprenden o portugués. senón tamén as destrezas lingüísticas que traen adquiridas, a capacidade de expresión a nivel global, a limpeza dos textos, a caligrafía...

Coa avaliación inicial tamén queremos detectar casos de baixo rendemento e sérvenos incluso para organizar mellor o alumnado na aula e mais para ir organizando os grupos de cara a realizar algunhas tarefas colaborativas.

Os modelos de probas son os seguintes:

Modelo 1 -en papel- para facer na aula:

Benvido ao estudo de portugués! Imos arrancar cunha preguntas básicas para ver de onde partimos.

As seguintes preguntas están escritas en portugués, son moi fáciles. Para entender todo ben, ten en conta o seguinte. En portugués o Ñ escríbeno como NH e o LL como LH. Ti podes contestar en galego.

- 1- Estiveste alguma vez em Portugal? Se sim, onde?
- 2- Se estiveste em Portugal, em que língua falaste e em que língua te falaram?
- 3- Sabes quais são as cores da bandeira portuguesa? E da brasileira?
- 4- Sabes o nome de mais países onde se fala português?
- 5- Sabes alguma comida típica em Portugal?
- 6- Tens familia ou pessoas amigas que falem português? Se sim, indica quantas e a relação que tens com elas.
- 7- Conheces algum personagem público atual que seja de origem lusa? Di o nome e o motivo de o conheceres?
- 8- Conheces alguma canção ou cantante em português?
- 9- A canção que vais ouvir a continuação tem como título Aquarela. Anota alguma palavra ou frase que tu percebas. A continuação pegas na fotocopia com a letra e riscas as palavras que não sejas capaz de compreender.

Modelo 2 -dixital- para facer no ordenador na aula de informática e pódeno repetir na casa:

Está no curso de portugués deseñado para Moodle e colgado na Aula Virtual do centro e consta de 3 partes:

1- Quantas palabras coñecemos em português? Pregúntase por 11 debuxos aos que se lles dá unha serei de opcións para ver a capacidade dedutiva do alumnado.

2- O que coñeces sobre Portugal? Ten 8 cuestións sobre aspectos culturais e xeográficos.

3- A Lusofonia. Neste apartado preséntase un texto onde se explica o que é a lusofonia e logo hai unha serie de preguntas para ver o nivel de comprensión lectora. Tamén dá pé para traballar a colocación dos países nun mapa e aprender a verdadeira dimensión da lusofonía.

Por outra banda, a avaliación inicial será, xunto coa información obtida a través do Departamento de Orientación e da consulta do expediente académico da alumna ou alumno no XADE, unha ferramenta esencial para que o profesorado poida coñecer o nivel académico do alumnado nas distintas competencias, co fin de poder adaptar o seu proceso de ensinanza e a súa proposta didáctica a ese nivel.

A avaliación inicial constitúe o factor preventivo por excelencia na atención á diversidade en xeral, e na atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, en particular. Será de grande importancia a coordinación de todo o profesorado que imparta docencia en cada grupo co fin de tomar medidas conxuntas que faciliten o progreso do alumnado. Seguiremos, en todo caso, as directrices que establezan o Departamento de Orientación, a Xefatura de Estudos e a Comisión de Coordinación Pedagóxica.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	30	30	40	100
Proba escrita	25	26	28	26
Táboa de indicadores	75	74	72	74

Criterios de cualificación:

O alumnado será avaliado con probas avaliábeis escritas e orais, así como polo rexistro do seu Traballo diario (de aula e casa). Esta información é entregada a comezos de curso ao alumnado e publicada na páxina web do IES (apartado de Lingua Galega) a través dunha ficha de descrición da materia.

A seguir, relaciónanse os instrumentos de cualificación de cada avaliación :

- a) Proba(s) escrita (s) (50% da nota total). Serve(n) para avaliar os contidos referidos á comprensión oral e escrita e á produción escrita.
- b) Produción oral (20% da nota). Avaliase a oralidade, sobre todo a fonética e as destrezas referidas á exposición oral. Empregaranse táboas de indicadores.
- c) Tarefas (20% da nota). Avaliáanse a nivel competencial as secuencias didácticas vistas en cada trimestre. Marioritariamente van ser tarefas gravadas ben de audio ben de vídeo, e vanse puntuar mediante táboas de indicadores.

d) Traballo diario e participación activa na aula (10% da nota) que se avaliarán mediante listas de control diarias (táboas de indicadores).

A nota trimestral resulta da media ponderada dos diferentes instrumentos de avaliación. A primeira avaliación terá un peso do 30%, a 2ª avaliación tamén do 30% e a 3ª avaliación do 40%.

Para aprobar a materia é condición previa a contnuidade no esforzo: a avaliación final é produto do traballo de todo o curso ao se tratar dunha avaliación continua. A nota final é o resultado da media ponderada das tres avaliacións -30% (1ª aval.) + 30% (2ª aval.) + 40% (3ª aval.)-, ou, no caso de estaren suspensas, das súas recuperacións, e sexa igual ou superior a 4.50 p.

Crterios de recuperación:

Dado que os contidos son progresivos e, xunto coas capacidades e actitudes, se combinan no desenvolvemento das competencias, a avaliación sumativa e continúa debe incidir na recuperación cando non sexan superados. Polo tanto, seguirase o seguinte procedemento para a súa recuperación con aquel alumnado que non supere a materia en cada unha das avaliacións trimestrais:

- Aplicaranse medidas de reforzo educativo cando o progreso do alumnado non sexa o axeitado tratando de garantir a obtención dos obxectivos imprescindibles para continuar o proceso educativo.
- Os contidos poderán recuperarse a través da entrega de traballos e de boletíns de exercicios de reforzo que o profesorado crea oportunos traballar para obter o aprobado, así como por medio da mellora de traballos que foron cualificados negativamente.
- Aquele alumnado que no mes de xuño non teña superada a materia tras o plan de recuperación trimestral e continúo descrito anteriormente realizará unha recuperación final daquelas partes non superadas ao longo do curso, que consistirá nunha proba escrita previa á avaliación final. Dita proba terá un valor relativo ao daquelas partes que se deban recuperar e, posteriormente, será sumada ás partes xa superadas no 100% na avaliación final. Considerarase que un alumno ou alumna superou a materia cando a nota media ponderada das tres avaliacións, cos seus respectivos plans de recuperación, sexa igual ou superior a 4.50 p.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

No Curso 2023-2024 non procede, posto que non hai alumnado de 2º ESO coa materia pendente por tela suspendido no curso anterior.

6. Medidas de atención á diversidade

As medidas de atención á diversidade na ESO estarán orientadas a responder ás necesidades educativas concretas do alumnado, ao logro dos obxectivos da educación secundaria obrigatoria e á adquisición das competencias correspondentes, e non poderán, en ningún caso, supor unha discriminación que lles impida alcanzar os devanditos obxectivos e competencias, e a titulación correspondente.

Os e as docentes desenvolverán e complementarán, de ser o caso, o currículo e as medidas de atención á diversidade establecidas pola consellería con competencias en materia de educación, adaptándoas ás características do alumnado e á súa realidade educativa, coa finalidade de atender todo o alumnado. Así mesmo, arbitrarán métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, favorezan a capacidade de aprender por si mesmo e promovan o traballo en equipo.

Para o alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais (espectro TEA...), por dificultades específicas de aprendizaxe, trastorno por déficit de atención e hiperactividade (TDAH), polas súas altas capacidades intelectuais, por se incorporar tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar, estableceranse as medidas curriculares e organizativas necesarias co fin de que poida alcanzar o máximo desenvolvemento das súas capacidades persoais e os obxectivos e competencias establecidos en cada etapa para todo o alumnado.

A escolarización do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo rexerese polos principios de normalización e inclusión, e asegurará a súa non-discriminación e a igualdade efectiva no acceso e na permanencia no sistema educativo. A identificación e a valoración do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e, de ser o caso, a intervención educativa derivada desa valoración, realizaranse do xeito máis temperán posible, nos

termos que determine a consellería con competencias en materia de educación. Os centros docentes deberán adoptar as medidas necesarias para facer realidade esa identificación, valoración e intervención.

Correspóndelle á Consellería con competencias en materia de educación establecer as condicións de accesibilidade e deseño universal, e os recursos de apoio que favorezan o acceso ao currículo do alumnado con necesidades educativas especiais, e adaptar os instrumentos e, de ser o caso, os tempos e os apoios que aseguren unha correcta avaliación deste alumnado. O profesorado, igualmente, seguirá os protocolos de atención á diversidade establecidos, por exemplo, na realización de probas. A coordinación co departamento de orientación e profesorado de apoio e reforzo será fundamental para a consecución dos obxectivos do curso.

As medidas concretas de atención á diversidade que afectan neste curso escolar ao Departamento de LGL son as seguintes:

- Adaptacións curriculares á espera do que se determine na xunta de Avaliación Inicial.

- Seguimento do protocolo para o alumnado con NEE, nomeadamente o TDHA.

No tocante ao alumnado con Trastorno de déficit de atención e hiperactividade, tomaranse as seguintes medidas educativas:

- Localización da alumna ou do alumno na aula. Considérase que o alumnado con TDAH debe estar sentado cerca da mesa do profesorado e ao lado de compañeiras ou compañeiros que lle sirvan de modelo de tranquilidade, de orde e de axuda, na medida do posible. Este curso, debido á situación de pandemia, o alumnado foi colocado por orde alfabética e valorárase na avaliación inicial a pertinencia ou non de realizar cambios tendo en conta as necesidades deste tipo de alumnado.

- Exames ou probas escritas con tratamento diferenciado:

- 1.- Deixar máis tempo para os exames ou probas escritas, incluso dividilas en dúas sesións, e ser flexibles na súa duración.

- 2.- Deixar suficiente espazo entre as preguntas, e supervisar a súa comprensión e execución ou fragmentar o exame.

- 3.- Pedir que se revisen os traballos e os exames antes de entregalos.

- 4.- Presentar escrito o texto dos exames, salientando as partes máis importantes de cada cuestión e, no caso de preguntas complexas, diferenciando ben cada tarefa.

- Material de reforzo e/ou ampliación para o alumnado que o precise.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X
ET.2 - ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X
ET.3 - ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X
ET.4 - ET.4 - Competencia dixital	X	X	X
ET.5 - ET.5 - Fomento do espírito crítico e científico		X	
ET.6 - ET.6 - Educación emocional e en valores	X	X	X
ET.7 - ET.7 - Igualdade de xénero	X	X	X
ET.8 - ET.8 - Creatividade	X	X	X

Observacións:

O Decreto do currículo de ESO establece que en todas as materias se van traballar os seguintes elementos transversais:

- a comprensión lectora
- a expresión oral e escrita
- a comunicación audiovisual
- a competencia dixital
- o emprendemento social e empresarial
- o fomento do espírito crítico e científico
- a educación emocional e en valores
- a igualdade de xénero
- a creatividade

Dadas as peculiaridades da materia de Portugués, a comprensión lectora e a comunicación oral e escrita, ao formar parte do currículo, serán elementos tratados dunha ou doutra maneira en todas as unidades didácticas, polo que non aparecen singularizados en ningunha delas. O emprendemento social e empresarial é difícil de introducir con alumnado tan pequeno nunha lingua que estudan por primeira vez.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Celebracións populares (São Martinho, Natal, Páscoa...)	As festividades de tipo popular e tradicional son obxecto dunha tratamento particular nas aulas a través de materiais que permiten pescudar e coñecer costumes significativo da cultura portuguesa e lusófona.	X	X	X
Celebración do 25 de abril	Empregarase esta data para reivindicar a democracia, a liberdade e a integración cunha exposición e outros actos simbólicos, en colaboración coa Associação Zefa Fonso Galiza.			X
Día da Língua portuguesa e Día de Camões e comunidade lusófonas	Actividades de tipo lúdico-simbólico, selección de lecturas e algún encontro con persoas lusófonas.			X

Observacións:

O profesorado do Departamento de Lingua galega e Literatura colabora co Equipo de Biblioteca e co Equipo de Dinamización Lingüística (EDLG). Este feito favorece a participación deste seminario en todas aquelas actividades que dende estes equipos se levan a cabo no instituto: a organización de distintos festivais ao longo do ano e a participación activa do alumnado nestes festivais, as representacións dramáticas, recitais de poemas, campañas de sensibilización de temática variada, certames literarios, monólogos dramatizados, campañas de fomento da lectura, talleres literarios, campañas de normalización lingüística e os clubs de lectura.

É por iso que se procurará incorporar as propostas máis estritamente relacionadas coa materia de Lingua Portuguesa a estas dinámicas de colaboración xa instauradas no centro facendo partícipe a toda a comunidade educativa das iniciativas que xurdan nas nosas aulas.

Tamén se buscará a colaboración con outros centros que teñan unha traxectoria máis longa na impartición da Lingua Portuguesa, así como con institucións e entidades sociais que se destaquen pola divulgación da Lusofonía no noso país.

En definitiva, o programa de actividades complementarias visará:

- Reforzar os contidos traballados na aula.

- Motivar o alumnado para a aprendizaxe da materia.

- Favorecer o uso oral do portugués e, ao mesmo tempo, do galego.

- Fomentar actitudes positivas cara á lingua e a cultura lusófonas.

- Achegarse dun xeito lúdico á historia e cultura do ámbito lusófono.

- Achegarse de forma activa a obras básicas da literatura galega.

- Poñer en contacto o alumnado con manifestacións culturais variadas en portugués (teatro, música, cine etc.) e con persoas que poidan transmitirlo facilmente.

Ademais, en relación ás actividades extraescolares, contéplase a organización dunha saída didáctica de 1 ou 2 días a Portugal arredor do mes de abril para todo o alumnado de Lingua Portuguesa do centro. O alumnado desenvolve un pequeno proxecto para preparar a excursión (investigación sobre a cidade, planificación do itinerario, presentación de resultados).

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
6. As explicacións foron claras e amenas e as exemplificacións sinxelas e comprensibles.
9. Existiu un seguimento continuo da programación didáctica ao longo do curso e realizáronse as modificacións e adaptacións necesarias.
12. Consegúronse adecuar as unidades didácticas á temporalización indicada e desenvolvéronse as actividades propostas de acordo á súa temporalización.
13. Mantívose a coherencia entre obxectivos, contidos, criterios de avaliación e niveis de desempeño mínimos.
14. Os procedementos, criterios e instrumentos de avaliación utilizados foron os adecuados.
19. Analizouse a cualificación do alumnado e valoráronse as porcentaxes de alumnado que superou e non superou a materia.
21. As probas de avaliación foron corrixidas no prazo establecido, entregadas ao alumnado para analízalas e comentalas na clase.
24. Fomentouse que o alumnado utilizase a lingua galega habitualmente na clase co profesor ou profesora e cos seus compañeiros e compañeiras.

Metodoloxía empregada
8. O profesorado mantívose actualizado tanto no que se refire a aspectos didácticos xerais e específicos da súa materia como no ámbito das novas tecnoloxías.
15. Empregouse unha metodoloxía precisa e variada, con uso de materiais diversos.
23. Pasóuselle ao alumnado un cuestionario-enquisa a respecto da práctica docente do profesor ou profesora.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
11. Estableceuse unha comunicación continuada co alumnado imposibilitado para asistir temporalmente ao centro: atención domiciliaria, hospitalización etc., a través da aula virtual ou doutras comunicacións telemáticas.
Medidas de atención á diversidade
2. Respectouse o alumnado e demostrouse sensibilidade ante os seus problemas e as súas diferenzas tanto culturais, como de procedencia.
3. Atendeuse adecuadamente a diversidade do alumnado e aplicáronse os protocolos correspondentes.
16. Propuxéronse e concretáronse actividades de seguimento para atender a diversidade do alumnado: NEAE, repetidores/as, ACS, reforzos.
Clima de traballo na aula
1. Propiciouse un ambiente motivador na aula.
7. Respectouse a puntualidade á hora de entrar na aula e mostrouse unha actitude entusiasta e dinámica.
20. Potenciouse a participación, o diálogo e a reflexión dentro da aula.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
4. Logo de realizarse a avaliación inicial e de recibir a información transmitida polo Departamento de Orientación, mantívose o seguimento personalizado de todo o alumnado ao longo do curso.
10. Estableceuse unha comunicación fluída e constante con outros departamentos, equipos e grupos de traballo específicos (EDLG, Biblioteca, Club de Ciencia etc.).
17. Participouse no Plan lector do centro e en actividades programadas por outros grupos ou equipos docentes (EDLG, Equipo de Biblioteca etc.).
18. Asistiuse ás reunións de departamento achegando ideas, información e modificacións á PD, avaliando os resultados das avaliacións do alumnado e propondo estratexias de mellora.
22. Mantívose contacto regular coas familias para seren informadas de todo o proceso de ensino-aprendizaxe das filla ou fillos.
Outros
5. O alumnado foi informado detalladamente dos criterios e instrumentos de avaliación, cualificación e puntuación establecidos.

Descrición:

Resulta fundamental que o profesorado posúa ferramentas e empregue procedementos útiles para avaliar o proceso do ensino e a súa práctica docente. Esta valoración efectúase, tal e como indica a normativa vixente, a través duns indicadores de logro "o profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente, para o cal establecerá indicadores de logro nas programacións docentes".

Estes indicadores xiran arredor de tres aspectos: o referente á actitude profesional dentro da aula, ao coñecemento e á actitude a respecto do alumnado e ao cumprimento do establecido na programación didáctica.

Os ditos indicadores de logro valoraranse nunha escala de 0 a 10, e os seus resultados deben ser inseridos dentro da memoria final.

Para recompilar información e elaborar os indicadores de logro poderanse utilizar os cuestionarios que lle foron

proporcionados ao alumnado, mesmo ao final de cada trimestre e ao remate do curso. Todos estes datos formarán parte de memoria final e deben terse en conta para que se poidan corrixir as deficiencias detectadas na PD do próximo curso.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Para a elaboración da programación didáctica partiuse do seguimento das directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP). Alén diso, tivéronse en conta as propostas de mellora existentes na memoria do curso anterior.

A estrutura da PD inclúe os apartados que recolle a Resolución do 26 de maio de 2022 que se expresan a seguir:

- Introducción
- Obxectivos e a súa contribución ao desenvolvemento das competencias
- Relación de unidades didácticas coa súa secuencia e temporalización, que conteñen a parte do currículo da materia que se traballou e a relación dos instrumentos de avaliación.
- Metodoloxía, coas concrecións metodolóxicas e os materiais e recursos didácticos.
- A avaliación, que refire o procedemento para a avaliación inicial, os criterios de cualificación coa indicación do mínimo de consecución para superar a materia.
- Medidas de atención á diversidade.
- A concreción dos elementos transversais
- As actividades complementarias
- A práctica docente, que inclúe o procedemento para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro e o procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora da propia programación didáctica.

Rematado o curso, para proceder a unha avaliación, revisión e propostas de mellora da PD, débense considerar os seguintes apartados:

- A programación entregouse no prazo establecido normativamente.
- O desenvolvemento da programación didáctica foi analizado e revisado na última reunión de departamento de cada trimestre.
- Valorouse o grao de cumprimento da secuenciación e temporalización das respectivas unidades didácticas, e se o seu deseño se axustou aos distintos elementos do currículo.
- Valorouse a metodoloxía seguida e se os materiais e recursos didácticos empregados deron os resultados previstos.
- En canto á avaliación, analizouse se o deseño das probas de avaliación inicial e os mecanismos para a súa realización foron os adecuados.
- Así mesmo, valorouse se os criterios de avaliación, tanto os establecidos para as distintas recuperacións de probas ou avaliacións como os seguidos para a avaliación final foron os axeitados.
- Revisáronse as medidas adoptadas a respecto do alumnado NEAE presente nas aulas.
- Valorouse a pertinencia dos distintos elementos transversais e o grao de cumprimento e participación en actividades complementarias.
- Analizouse se os mecanismos de información ás familias estaban dando os resultados previstos e se foron útiles e axeitados.
- Incluíuse a avaliación da práctica docente e da propia PD.
- Para a elaboración da programación didáctica partiuse do seguimento das directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP). Tamén se tiveron en conta en conta as propostas existentes na memoria do curso anterior.

Para levar a cabo esta análise e comprobación da adecuada aplicación da PD, elaboráronse os seguintes indicadores de logro, que deberán ir acompañados das correspondentes puntuacións nunha táboa de 1 a 5.

1. Conseguise acadar o grao de cumprimento dos obxectivos didácticos propostos, co correspondente desenvolvemento das competencias clave.
2. A secuenciación das UD propostas foi a axeitada, así como o número delas e a súa distribución cronolóxica.
3. As concrecións metodolóxicas e os materiais e recursos didácticos utilizados axustáronse aos fins perseguidos.
4. Os criterios de avaliación foron ben aplicados.

9. Outros apartados

1. Composición do Departamento de lingua galega e literatura

Profesorado que compón o departamento, guncións e materias impartidas:

- Román Cerqueiro Landín (Xefe do Dpto. de Lingua galega e Literatura): Lingua Galega 2º ESO A e B e 4º ESO A e B. Lingua Portuguesa 3º e 4º ESO. Membro do EDLG e do Equipo da Biblioteca.
- Beatriz Quintela Rúa (Dpto. Lingua galega e Literatura): Lingua Galega 3º ESO A e B. Lingua Portuguesa 1º e 2º ESO. Dirección. Membro do EDLG e do Equipo da Biblioteca.
- Mónica Mato Bustelo0 (Xefa do Departamento de Francés): Lingua Galega 1º ESO B. Coordinadora do EDLG. Membro do Equipo da Biblioteca.
- Rosario Blanco Gómez (Xefa do Departamento de Xeografía e Historia): Lingua Galega 1º ESO A. Membro do Equipo da Biblioteca.